

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א אחר קבלת פ"נ הכללי, ערב ראש השנה ה'תשנ"ב.

— תרגום מאידית —

שמביאו בשם המדרש⁷) עה"פ⁸ "מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו": "איזה אומה כאומה זו שיודעת אופי של אלקי". .. שמנהגו של עולם אדם שיש לו דין .. אינו יודע איך יצא דינו, אבל ישראל אינן כן, לובשים לבנים ומתעטפים לבנים .. ואוכלין ושותין ושמחים בר"ה לפי שיודעים שהקב"ה יעשה להם נס כו", "ומוציא" דינם לכף זכות וקורע להם גזר דינם".

זאת אומרת, שבנ"י הם "אומה" שזכו — שטבעם והנהגתם בחיי יום יום (גם בזמן הגלות) היא — שעוד לפני שיזנו הפסק-דין בפועל, יודעים הם כבר בוודאות שהדין יהי' לזכות ("והצילו העדה"), עד שהוודאות באה לידי ביטוי ופועלת שינוי בלבושים שלהם ובמאכלים ומשקאות בראש השנה ("אכלו משמנים ושתו ממתקים"¹⁰).

ב. ולהוסיף, שענין זה מודגש גם בפרשת השבוע של השבת שממנה מתברך ראש השנה — פ' נצבים¹¹:

- (7) ירושלמי ר"ה פ"א ה"ג. יל"ש עה"פ (רמז תתכה).
(8) ואתחנן ד, ז.
(9) יל"ש שם.
(10) נחמ"י ח, יו"ד. ב"י ושו"ע אדה"ז או"ח סתקפ"ג ס"ד.
(11) שפרשה זו קורין לעולם קודם ר"ה (לקו"ת ר"פ נצבים).

א. בנוגע לעניני דין בתורה — שקשורים במיוחד עם ימים אלה הנקראים ימי הדין¹ (החל מיום הדין דראש השנה²) — ישנו פסק-דין מהקב"ה בתורה³, שהדין צריך להיות באופן של ("ושפטו העדה גו") והצילו העדה⁴, ז.א. שהדין כולו אינו אלא בכדי שיתוסף יותר ב"והצילו"⁵ [עד להשלימות ד"והצילו" בגאולה האמיתית והשלמה, כדלקמן ס"ג]. כדאיאת בטור⁶ כפסק-דין (אע"פ

(1) ולכן אומרים בעשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ"פ "המלך המשפט" (ברכות יד, ב. טשו"ע ושו"ע אדה"ז או"ח ר"ס תקפב) "לפי שבימים הללו הקב"ה מראה מלכותו לשפוט את העולם" (שו"ע אדה"ז שם. מרש"י ברכות שם ד"ה המלך).
(2) וכמפורש בכוכ תפלות דר"ה. וראה ר"ה ח, א, טז, א"ב. ויק"ר רפכ"ט. זח"ב לב, ב. קלה, א. ח"ג רלא, א. תרגום לאיוב ב, א. רמב"ם הל' תשובה פ"ג ה"ג. טו"א"ח סו"ס תקפא (חלקו נעתק לקמן בפנים). וראה גם לקו"ת נשא כו, א. ספר הליקוטים — דא"ח צ"צ ערך ראש השנה ע' של ואילך. ושי"ו ועוד.

(3) ר"מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות" כמ"ש (תהלים קמו, יט) "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל" (שמו"ר פ"ל ט).
(4) מסעי לה, כד-כה. וראה משנה ריש סנהדרין

(ב, סע"א). ר"ה כו, א. ועוד.

(5) וראה ויק"ר פכ"ט, ג: בשעה שישראל נוטלין את שופריהן ותקעין לפני הקב"ה עומד מכסא הדין ויושב בכסא רחמים כו' ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם והופך עליהם מרת הדין לרחמים.

(6) או"ח הל' ראש השנה סתקפ"א.

מהטור, שבנ"י יודעים מראש שזוכים בדין, כיון שהם "גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו" (ומשום כך יודעים הם "אופי של אלקי"), והנם בדרגת מלך, ולכן הם מקבלים — עי"ז שהם מקבלים ממלך מלכי המלכים הקב"ה — כל ההמשכות והשפעות כפי שמגיע למלך ללא כל השתדלות מצדו. ואדרבה: אסור למלך לעשות שום מלאכה²⁴, כאשר אחד מאנשי המלוכה יכול לעשות זאת במקומו, עאכ"כ במציאות של "ברוב עם", אשר "ברוב עם הדרת מלך"²⁵.

ג. העיקר והשלימות ד"והצילו העדה" היא ההצלה מהמעמד ומצב העכשווי של הגלות, בגאולה האמיתית והשלימה — כי אפילו מי שיש לו — גם עכשיו (בגלות) — הרחבה בפרנסה רוחנית והרחבה בפרנסה גשמית, ואפילו אלה שנמצאים בארץ הקודש על הר הקודש, ושם גופא — במקום הכי קרוב למקום קדש הקדשים — הרי גם הם אומרים שם²⁶ "מפני חטאינו גלינו מארצנו", שכן עדיין אין לנו את ה"מקדש אד' כוננו ידיך"²⁷, ועדיין איננו במצב של "כל יושבי עלי"²⁸, שדוקא אז קיימים בשלימות כל הענינים, כולל — מצות יובל²⁸,

"אתם"¹² נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם" קאי¹³ על בני ישראל — כל עשר המדרגות שבכלל ישראל (כמו שנמנים בהמשך הכתוב¹⁴) ובכל יהודי בפרט¹⁵ (כנגד העשר ספירות, כפי שהם קיימים בגלוי בכל יהודי¹⁶ בתור נשמה בגוף) — כפי שהם עומדים ביום הדין דראש השנה¹⁷ ("היום"¹⁸), אשר, הגם שזהו יום הדין — עומדים הם באופן ד"נצבים", "קיימים ועומדים, דהיינו שזוכים בדין"¹⁹ — "והצילו העדה".

ויש לומר, שזה קשור גם עם הפירוש²⁰ ב"נצבים" מלשון "נצב מלך"²¹, שכל יהודי עומד (בראש השנה) כמו מלך²², מלך על כל המציאות מסביבו, עד שהוא מלך על כל סדר ההשתלשלות — שכן כל יהודי, במצבו הוא — הרי הוא מלך, וא"כ הוא מקבל ממלך מלכי המלכים הקב"ה, שמכתירים אותו בראש השנה ("תמליכוני עליכם"²³); וכפס"ד הנ"ל

(12) ר"פ נצבים (כט, ט).

(13) ראה לקו"ת שם.

(14) נצבים שם, ט"ז.

(15) לקו"ת שם.

(16) בעשר כחות הנפש שלו (ראה לקו"ת שם)

שנשתלשלו מעשר ספירות (תניא רפ"ג).

(17) מקומות שבהערה 2.

(18) ראה פענח רזא ס"פ נצבים. לקו"ת שם.

"היום יום" כ"ה אלול. וראה גם זהו שבהערה 2.

(19) "היום יום" שם. וראה ד"ה זה היום תר"ץ

(סה"מ קונטרסים ח"א טז, ב).

(20) אוה"ת נצבים ע' א"א. וראה אוה"ת

ואתחנן ע' קפ.

(21) מלכים"א כב, מח.

(22) ולכן בכחו להכתיר הקב"ה למלך בר"ה, כי

הוא "מתייחס אליו בערך מה" (אוה"ת ואתחנן שם).

(23) ר"ה טז, א. לד, ב.

(24) במכ"ש מזה ש"כיון שנתמנה אדם פרנס על הציבור אסור בעשיית מלאכה בפני שלשה" — קידושין ע, א. רמב"ם הל' סנהדרין פכ"ה ה"ד. טושו"ע חו"מ ס"ח ס"ד.

(25) משלי יד, כח.

(26) בתפלת מוסף דיו"ט.

(27) בשלח טו, יז.

(28) ערכין לב, סע"ב. רמב"ם הל' שמיטה

ויובל פ"י ה"ח.

מקדימים את הגאולה האמיתית והשלימה.

ד. ולהוסיף, שהשייכות ד"והצילו" בראש השנה עם הגאולה מודגשת גם בפרשת השבוע — פ' וילך שבאה בהמשך לפ' נצבים:

בעמדנו "נצבים .. לפני ה' אלקיכם", באופן של "נצב מלך" (כנ"ל ס"ב) — יש בכנ"י הכח שתיכף אח"כ יהי אצלם "וילך" — לכל לראש ההליכה מהגלות להגאולה, שזה כולל ההליכה מארצות הגלות לארץ הגאולה (ארץ ישראל), ובפרט כפי שהיא נהיית תיכף ומיד במצב ד"כל יושבי עלי", ולאח"ז בגאולה עצמה — "וילך", "ילכו מחיל אל חיל", עד "יראה אל אלקים בציון"³⁶.

ובכל יהודי נפעל "היום מלאו ימי ושנותי" (כדברי משה בהמשך ל"וילך משה"³⁷) — שלכל יהודי יש ימים ושנים מלאים בתורה ומצוות, והכח ע"ז הוא מקבל מזה שכן ה' אצל משה רבינו, ומזה נמשך הדבר בכל יהודי ע"י בחי' משה שבו שפועלת עליו עד למעשה בפועל (כפי שאדה"ז מבאר בתניא³⁸, ובתוספות ביאורים בזה מהצמח-צדק).

ה. השייכות הנ"ל דיום הדין בראש השנה עם "והצילו העדה", כולל ובעיקר הגאולה — מתחילה כבר בערב ראש השנה, שהיא ערב והכנה ומעין מהדבר שאליו מתכוונים.

שקשור במיוחד עם שחרור וגאולה²⁹, כמ"ש³⁰ "ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו" (בשנת היובל) אפילו כזה שאומר³¹ "אהבתי את אדוני" ואינו יוצא בשיביעית³².

ויש לומר שהשייכות של יום הדין בראש השנה עם הגאולה ("והצילו העדה") מודגש גם בכך שבראש השנה הוא העבודה דקבלת מלכותו ית', למלאות בקשתו של הקב"ה "תמליכוני עליכם" [כמו שאומרת הגמרא בתלמוד בבלי³³, שקשור עם גלות, "במחשכים הושיבני"³³], שמלכותו ית' קשורה ומתגלית בשלימותה על-ידי דוד מלכא משיחא (שענינו ספירת המלכות³⁴).

מזה מובן, שבעמדנו כעת ברגעים האחרונים לפני הגאולה (ע"פ כל הסימנים, כנ"ל³⁵) — הדין בימים אלה (ימי הדין) צריך להביא את העיקר ושלימות ד"והצילו" — הגאולה האמיתית והשלימה.

ותיכף ומיד ממש — מבלי להכנס לשקו"ט בזה — אין לכך זמן, כי צריכים כבר לקבל את פני הגאולה האמיתית והשלימה ודוד מלכא משיחא, וכ"ק מו"ח אדמו"ר בראשנו — מובן אפוא, שככל שמזדרזים בסיום הענינים שקודם לזה, כך

29 ולהעיר שהתחלת השחרור ביובל היא בראש השנה — ר"ה ת, ב. רמב"ם הל' שמיטה ויובל פ"י ה"ד. וראה לקו"ש ח"ט ע' 387.

30 בהר כה, י.

31 משפטים כא, ה"ו.

32 פרש"י משפטים שם, ו. בהר שם.

33 איכה ג, ו. סנהדרין כד, א.

34 ראה סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך.

35 בהברכה לאחרי התרת נדרים (לעיל ע' 350 ואילך).

36 תהלים פד, ח.

37 פרש"י וילך לא, ב.

38 פמ"ב.

דורנו. והיות שרבותינו נשיאינו, וכללות הענין דגילוי פנימיות התורה והפצת המעניות חוצה ע"י רבותינו נשיאינו, ה"ה קשורים עם הגילוי דמשיח צדקנו, ובמיוחד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו כמרומו בשמו "יוסף יצחק" על שם "יוסף אד' שנת ידו" 44 — מובן איפוא, שזה (השייכות של הרביים עם משיח) ישנו בהדגשה אצל הצמח־צדק הכולל את כל הנשיאים.

מזה מובן, שביום ההולדת של הצמח־צדק (בערב ראש השנה), שאז הרי "מזלו גובר" 45 — אזי גובר הענין דשמו של משיח, שבעל יום ההולדת עושה כל התלוי בו — ובמילא בודאי שזה פועל פעולתו — שיהי הגילוי דשמו של משיח, ויתירה מזה — הגלוי דמשיח עצמו (כפי שהוא למעלה משמו).

ע"ד כפי שזה בנוגע להנשמה ש"חמשה שמות נקראו לה" 46 (נפש רוח נשמה חי'), עד השם החמישי — יחידה, עד עצם הנשמה (ש"חמשה שמות נקראו לה" 47),

כך יש לומר גם בנוגע למשיח — שנוסף להגילוי דשמו של משיח, עד כפי שהוא קשור עם יחידה (יחידה הכללית) 48, ישנו גם העצמות דמשיח

ועאכו"כ בנוגע לערב ראש השנה, שאז ישנו כבר "הצילו העדה" דראש השנה — כהפס"ד הנ"ל מהטור, שכבר בערב ראש השנה יודעים בני" שזוכים בדין, ואזי מתחילים כבר ההכנות לראש השנה³⁹ — וכידוע ששבת ויו"ט צריכים הכנה מיוחדת⁴⁰, ועאכו"כ ההכנה דערב ראש השנה לקראת ראש השנה, שמשפיע על כל ימי השנה (כמו ראש שמשפיע על כל חלקי הגוף) 41.

ו. ויש לומר שהשייכות דערב ראש השנה עם הגאולה (זוכים בדין) התבטאה יותר בגלוי בדורות האחרונים — ע"י יום הולדתו של הצמח־צדק ביום זה (בשנת תקמ"ט):

השם צמח צדק [כפי שנקרא כן על שם תורתו] הוא שמו של משיח צדקנו, שנקרא "צמח" ונקרא "צדק" 42.

ולהוסיף בהשייכות דהצמח־צדק עם משיח צדקנו: הצמח־צדק — הנשיא השלישי דנשיאי חב"ד⁴³ — כולל בו את כל הנשיאים, כפי שרואים בתורתו שכוללת התורה דכל הנשיאים שלפנ"ז, וגם דהנשיאים שלאח"ז, עד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא

39 ראה טור שם: לפיכך נוהגין לספר ולכנס בערב ר"ה.

40 ביצה ב, ב.

41 ראה לקו"ת דרושים לר"ה נז, א ואילך. ובכ"מ.

42 "צמח" — איש צמח שמו (נוסח הושענות הושע"ר). "צדק" — "והי' צדק אזור מתניו" (ישע"י יא, ה). וראה ירמ"י כג, ה ובפרש"י. שם לג, טו.

43 כנגד ספירת הדעת (ספר השיחות תרצ"ו ע' 141. תשי"ב ע' 19. תשי"ב ע' 60. אגרות קודש אדמו"ר מהור"י ח"ט ע' תטז).

44 ישע"י יא, יא.

45 ראה ירושלמי ר"ה פ"ג ה"ח ובקה"ע.

46 ב"ר פי"ד, ט. דב"ר פ"ב, לו. בכמה מקומות ודפוסים הוא בנינוי סדר. אבל כ"ה בע"ח שער דרושי אבי"ע פ"א. שער הגלגולים בתחלתו. ובכ"מ.

47 ראה סה"מ תרפ"ח ע' קיז. ועוד.

48 רמ"ד לוח"ב מ, ב. לוח"ג רס, ב. ל"ת להאריז"ל בראשית עה"פ ויתהלך חנוך. ס' ארבע

"כשיפוצו מעינותיך (דהבעש"ט) חוצה"⁵⁴. ודוד מלכא משיחא — שעל־ידו באה הגאולה האמיתית והשלימה בפועל.

ובתיבת "מיד" קיימים כל השלשה יחד במלה אחת, ובתיבה שפירושה הוא "מיד" (תיכף), ברגע אחד — ה"ז מורה שכל השלשה הנם נקודה אחת: הנקודה של גאולה מיד.

ונקודה זו נחלקת לשלשה פרטים, ודוקא בסדר של משה, ישראל הבעש"ט ודוד מלכא משיחא: הכח לגאולה בא ממשיח גואל ראשון הוא גואל אחרון, ומשה קיבל תורה מסיני ומסרה כו"⁵⁵, שזה כולל כל התורה כולה, כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש⁵⁶, כולל — גם הגילוי דפנימיות התורה באופן דהפצת המעינות חוצה ע"י הבעש"ט, שעל־ידו "אתי מר" דוד מלכא משיחא.

ובפרטיות יותר: משה ודוד (מלכא משיחא) הם הראשון והאחרון — גואל ראשון הוא גואל אחרון, וכיניהם ישנו אות י' שהיא ר"ת ישראל (הבעש"ט), שקאי על נקודת היהדות ("פינטעלע איד")⁵⁷, כפי שהיא עומדת בגלוי עד שהיא מקבלת צורת אות (י'), ואדרבה: דוקא ה' הוא המחבר את שתי האותיות מ' וד' שיש להם התפשטות שלא בערך יותר מהתפשטות

צדקנו, שזה חד ממש עם עצמות א"ס⁴⁹, ולכן, הגילוי דמשיח (בערב ראש השנה) קשור עם קבלת מלכותו ית' בראש השנה⁵⁰ כנ"ל, ועם הגילוי דענין המלכות ("נצב מלך") בכל יהודי, כמובן גם מפס"ד הטור בנוגע לערב ר"ה, כנ"ל.

וזהו העיר שהטור הוא היסוד של בית יוסף, שהוא היסוד דשולחן ערוך אדה"ז, שעליו ישנם כמה תשובות וביאורים מהצ"צ].

ז. ויש לקשר זה עם הענין ד"וילך משה" (ההליכה מהגלות להגאולה כנ"ל ס"ד) — ע"פ המדובר לאחרונה⁵¹ הראשית־יבות [שנוגע במיוחד לחסידי חב"ד, ועל־ידם — לכלל ישראל בכל הדורות] של "מיד" — "מיד הן נגאלין"⁵² — חשה, ישראל (הבעש"ט), דוד (מלכא משיחא):

כל השלשה (משה, ישראל הבעש"ט ודוד מלכא משיחא) קשורים עם "מיד הן נגאלין": משה הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון⁵³. ישראל הבעש"ט — כמענה המשיח אליו על שאלתו "אימתי אתי מר" —

מאות שקל להאריז"ל (ע' רמא — בהוצאת ירושלים תשמ"ה). ועוד. וראה בהנסמן בלקו"ש חכ"ט ע' 360 הערה 27.

(49) ראה סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך כסופה: במשיח נתת אתה הא"ס בעצמו.

(50) ועפ"ז מובן השייכות דיום הולדת הצ"צ לערב ראש השנה.

(51) שיחת ש"פ במדבר ויום ב' דחגה"ש תנש"א סי"ג (התועדויות תנש"א ח"ג ע' 00). ועוד.

(52) ל' הרמב"ם ה' תשובה פ"ז ה"ה.

(53) ראה שמו"ר פ"ב, ד. זח"א רנב, א. שער הפסוקים פ' ויחי. תו"א ר"פ משפטים. ועוד.

(54) אגה"ק הידועה דהבעש"ט — נדפסה בכתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ.

(55) אבות רפ"א.

(56) ראה מגילה יט, ב. ירושלמי פאה פ"ב ה"ד. ועוד — נסמן בלקו"ש ח"ט ע' 252 בהערות.

(57) ראה "היום יום" ח' אדר א'.

ראש השנה בינתיים נעשה החיבור של ב' הענינים, שהקדושה דשבת שהיא למעלה מכל העולמות (מיקדשא וקיימא מלמעלה) נמשכת כמו שהיא בראש השנה; וכך גם לאידך גיסא, מתגלה איך שכל יהודי הוא "בעה"ב" (להיותו בדרגת מלך כנ"ל) על שבת ומשפיע בשבת, עד – איך שכל יהודי נעשה בעה"ב על (הבאתו של) "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"⁶¹.

ובפרטיות יותר: בקביעות שנה זו ישנה המעלה, שראש השנה חל בהמשך רצוף של שלשה ימים מיוחדים⁶²: (א) יום השבת קודש, קשור עם "יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים". (ב) ערב ראש השנה – ביום ראשון בשבוע, שנקרא בתורה⁶³ "יום אחד", על שם שהקב"ה הי' יחיד בעולמו⁶⁴. וענין זה של יום ראשון דמעשה בראשית חוזר ונשנה בכל יום ראשון⁶⁵, כדאיתא בשירו של יום שאומרים בו "לה' הארץ ומלואה"⁶⁶. ובהדגשה יתירה כשיום ראשון הוא ערב ראש השנה, שאז "זה"⁶⁷ היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון⁶⁸. (ג) ראש השנה, ביום שני בשבוע, שביום זה נבראת מחלוקת⁶⁹

הי' – כי נקודת היהדות מתקשרת עם הקב"ה עצמו, ולכן עומד היהודי במצב של "נצב מלך" (כנ"ל) ו"וילך", ודוקא לו ניתן הכח להביא את הגואל ראשון הוא גואל אחרון (משה ודוד מלכא משיחא).

והכח על גילוי הי' (נקודת היהדות) – יחידה שבנפש (ניצוץ משיח שבכל א' מישראל⁶⁸) עד עצם הנפש – ביהודי, ניתן במיוחד ע"י ישראל הבעש"ט, ע"י גילוי תורת החסידות – שזה קאי בכללות על כל תורת החסידות של כל רבותינו נשיאינו (שקשור עם משיח), ובמיוחד – ישנו בגלוי אצל הצ"צ, שהוא כולל כל רבותינו נשיאינו, כנ"ל (ס"ו).

ח. השייכות הנ"ל דערב ראש השנה עם הגאולה, מודגשת יותר בערב ראש השנה בקביעות שנה זו – הן בימי השבוע, שהוא ביום ראשון בשבוע, והן בכללות השנה – שנת ה'תשנ"ב:

כאשר ערב ראש השנה חל ביום ראשון בשבוע, אזי נמצא שהוא בין שתי ימי סגולה – בין יום השבת-קודש וראש השנה. וע"פ הידוע שכל עניני קדושה הם בדיוק, הרי מובן שהיום דערב ר"ה יש בו כח לחבר את שתי הקצוות דשבת וראש השנה: שבת – "מיקדשא וקיימא"⁵⁹ מלמעלה, משא"כ ראש השנה מתקדש ע"י בניי (ישראל דקדשינהו לזמנים⁶⁰). וע"י היום דערב

61 תמיד בסופה.

62 ראה בארוכה השיחה דיום השבת – ש"פ נצבים, כ"ח אלול תנש"א (לעיל ע' 335 ואילך).

63 בראשית א, ה.

64 ב"ר פ"ג, ח. פרש"י עה"פ.

65 ראה לקו"ת שה"ש כה, א. ובכ"מ.

66 תהלים כד, א.

67 תפלת מוסף דר"ה, מר"ה כז, א.

68 ראה שיחת יום ב' דר"ה תשנ"ב (לעיל

שם).

69 ב"ר פ"ד, ו. זח"א יז, א.

58 מאור עינים ס"פ פינחס.

59 ביצה יז, א.

60 ברכות מט, א.

הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא, אלו הן אברהם יצחק ויעקב, אברהם דכתיב ב"י⁷⁵ בכל יצחק⁷⁶ דכתיב ב"י⁷⁷ מכל ויעקב דכתיב ב"י⁷⁸ כל". זאת אומרת, ש"בכל" קשור עם השלימות דעולם הבא⁷⁹, הגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי "כל" — הכל בשלימות.

וברש הענינים: "כל" קאי על הה' ספירות (הכוללים את כל הספירות) מחסד ועד הוד, כפי שהם קיימים בשלימות (כל א' כלול מעשר) — ה"ז בגימטריא כל (חמשים). ו"בכל מכל כל" זהו כפי שהשלימות ד"כל" (גאולה) נמשכת בכל הג' קוים (כנגד הג' אבות), הכוללים את כל הפרטים.

מכיון שכל יהודי — אנשים נשים וטף — הוא יורש של כל אחד משלשת האבות וכולם יחד, ובכל יהודי ישנם כל ג' האבות⁸⁰, הרי מובן שכל יהודי מקבל בפשטות "בכל מכל כל", כפי שכאו"א אומר בסיום ברכת המזון: "כמו שברך את אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל כן יברך אותנו כולנו יחד בברכה שלימה".

ובפשטות — שכל יהודי מקבל "בכל מכל כל" ברוחניות, ו"בכל מכל

— מחלוקת למעליותא, מחלוקת לשם שמים (כמחלוקת שמאי והלל) ש"סופה להתקיים"⁷⁰, גם המעלה דשמאי (גבורה⁷¹) וגם המעלה דהלל (חסד⁷¹) — "ושפטו העדה (דין) גו' והצילו העדה" (חסד), ע"י כח נעלה משניהם שהוא מחברם⁷² — הכח דמשה, ר"ת משה שמאי והלל, אשר הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון.

שזה נוסף על המעלה משולשת של השנה החדשה — שנה תמימה (שנת העיבור), שנה שלימה (חשון וכסלו מלא), ו"תמימות" בשלימות ד"שבע שבתות תמימות", כמדובר לעיל⁷³.

ט. הראשי־תיבות של מספר השנה ה'תשנ"ב נקבע ע"י בני ישראל — הי' תהא שנת נפלאות בכל:

"נפלאות בכל" כוונתו בפשטות, שיהיו (הי' תהא) — לשון הבטחה ולשון ציווי ונתינת כח) נפלאות בכל, בכל הענינים של השנה. שזה נעשה עי"ז שבאה תיכף ומיד הגאולה האמיתית והשלימה, אזי יהיו "נפלאות בכל".

ובביאור הדברים: "בכל" מורה על תכלית שלימות הברכה, כולל השלימות והגאולה האמיתית והשלימה — כפי שאומרים חז"ל⁷⁴ ש"שלשה

(70) אבות פ"ה מ"ז.

(71) ראה זח"ג רמה, א. תניא אגה"ק סי"ג. ועוד.

(72) ראה שיחת יום ב' דר"ה תשנ"ב (לעיל ע' 340).

(73) לאחרי התרת נדרים (לעיל ע' 350 ואילך).

וראה בארוכה — שיחת יום ב' דר"ה (לעיל ע' 334 ואילך).

(74) ב"ב טז, סע"ב ואילך.

(75) חיי שרה כד, א.

(76) ולהעיר שלע"ל יקראו ליצחק כי אתה אבינו (שבת פט, ב).

(77) תולדות כז, לג.

(78) וישלח לג, יא.

(79) ראה אוה"ת חיי שרה קכה, ב. וראה ספר הליקוטים דא"ח צ"צ ערך כל ע' קלב ואילך. וש"נ.

(80) ראה תו"א ר"פ וארא. ועוד.

י. ולסיכום:

בעמדנו ביום סגולה דערב ראש השנה ה'תשנ"ב, הי' תהא שנת נפלאות בכל — שהוא גם יום ההולדת של הצמח־צדק — ובסיום וחותם דחודש אלול ר"ת "אני לדודי ודודי לי"⁸⁶, עם כל חמשת הר"ת דאלול כנגד הג' קוים ועמודים דתורה עבודה וגמילות חסדים, ותשובה וגאולה⁸⁷ — בודאי איפוא שבעמדנו במצב ד"ודודי לי" מברך הקב"ה כל יהודי ואת כל בניי עוד בחודש אלול "בכל מכל כל", "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"⁸⁸, הן ברוחניות והן בגשמיות, וגם בשניהם יחד, עד באופן שנעשים מציאות אחת.

וע"פ פס"ד הטור הנ"ל שכבר בערב ראש השנה בניי "לובשים לבנים ומתעטפים לבנים" — הרי מובן שעוד בערב ראש השנה מקבלים כבר את ההתחלה דכל ההמשכות והשפעות ואורות, ועאכו"כ — כל הכחות, בין ברוחניות ובין בגשמיות.

ועוד והוא העיקר — שתיכף ומיד ממש בערב ראש השנה זה, יום הולדת דהצמח־צדק — מתגלה משיח צדקנו, באופן ד"מראה באצבעו ואומר זה"⁸⁹: הנה משיח כפי שנקרא

כל" בגשמיות, עם כל הפירושים שבדבר, החל מהפירוש העיקרי — שעוד ברגעים האחרונים של הגלות יקבל כל יהודי "בכל מכל כל", שכל ענינו יהיו באופן הכי טוב והכי מושלם ("לא חסרו שום טובה"⁸¹),

ועוד ועיקר — שזה מביא מיד תכלית השלימות של "בכל מכל כל" — הגאולה האמיתית והשלימה, ובפשטות ובגשמיות — בהתאם לברכת המזון דבני⁸² (שבו מבקשים "בכל מכל כל"): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך"⁸³ — שמקבלים ארץ ישראל בפשטות, ותיכף באופן של ירושה וכיבוש וחלוקת הארץ, וכל בני נמצאים שם "איש תחת גפנו ותחת תאנתו"⁸⁴, בגאולה האמיתית והשלימה,

ובאופן שזה פועל גם על העבר, שאע"פ שברגע זה ממש הרי משיח עדיין לא בא, הנה כאשר יגיע ברגע לאחרי זה — הוא ישנה (על־ידי הכנסת האל"ף דאלופו של עולם⁸⁵) גם את הרגעים שלפני זה ("דגולה") שיהיו חלק מגאולה.

(81) פרש"י ב"ב שם.

(82) שהיא הברכה היחידה מן התורה (ברכות ב. רמב"ם ריש הל' ברכות. סדר ברה"נ לאדמו"ר בתחלתו). וגם להדיעות שברכת התורה היא מה"ת — אין זה קשור עם גשמיות העולם וארץ ישראל כ"כ כמו ברכת המזון ("ואכלת ושבעת גו").

(83) עקב ת, י.

(84) לשון הכתוב — מלכיס־א ה, ה.

(85) ראה לקו"ת בהעלותך לה, ג. ובכ"מ. וראה שיחת ש"פ אחו"ק וש"פ אמור תנש"א (התוועדות תנש"א ח"ג ע' 177 ואילך. 217 ואילך).

(86) שה"ש ו, ג. וראה אבודרהם סדר תפלת ר"ה ופירושה פ"א. ראשית חכמה שער התשובה פ"ד (קטו, ב). פע"ח שער ר"ה פ"א. ב"ח לטור או"ח סתקפ"א (ד"ה והעבירו). של"ה במסכת ר"ה שלו (ריג, א). לקו"ת ראה (לב, א). ועוד.

(87) ראה לקו"ש חכ"ט ע' 272 ואילך, וש"נ.

(88) ברכה השלישית דברהמ"ז.

(89) לשון חז"ל — שמו"ר ספכ"ג. וראה

תענית בסופה.

התחתון את אבן השתי, שהיא היסוד של כל עוה"ז גם עכשיו — כי היא נותרה בשלימות ללא שינויים במקומה.

וביחד עם בית המקדש השלישי נפעל הקיום ד"ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו"⁹³, חיים אמיתיים ונצחיים, החל מחיים כפשוטם — כתיבה וחתומה טובה לכל אחד ואחת מישראל, עם חיים בפשטות — גוף בריא ונשמה בריאה, הן בגשמיות והן ברוחניות.

ותיכף ומיד ממש כל זה עובר לארץ הקודש, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי, בגאולה השלישית, שהיא גם כוללת את הגאולה העשירית, גאולה שאין אחרי' גלות"⁹⁴ (כפי שאומרים זאת גם בסדר של פסח, ש"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"⁹⁵).

ועוד ועיקר — תיכף ומיד ממש, ובפרט שעומדים ביום סגולה דערב ראש השנה עם כל מעלותיו,

ובפרט שכאו"א ניצל בודאי את היום הזה בהוספה בעניני צדקה ובכמה ענינים טובים, ובמיוחד — בהענין שהזמן גרמא — יום הולדת הצמח־צדק — ע"י הלימוד בתורתו וקיום הוראותיו.

וכאמור — ביום זה עצמו שתבוא הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, תיכף ומיד ממש.

"צמח", הנה משיח כפי שנקרא "צדק", הנה משיח כפי שנקרא "יוסף יצחק" (שמו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו), ועוד ועיקר — הנה משיח כפי שנקרא "דוד מלכא משיחא", ביחד עם משה רבינו — "גואל ראשון הוא גואל אחרון", ביחד עם ישראל הבעש"ט וכל רבותינו נשיאינו — ובאופן ד"מיד" (כנ"ל ס"ז), תיכף ומיד ממש.

ובפשטות — ש"וילך" כל יהודי וכל בני" מהגלות לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, למטה מעשרה טפחים,

ו"וילך" כל בני" — "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"⁹⁶ — תיכף ומיד — "ארו עם ענני שמיא"⁹⁷ — בארץ הקודש, וחוגגים שם את ראש השנה,

ושם גופא — בירושלים עיר הקודש, בהר הקודש, בבית המקדש השלישי והמשולש, "מקדש אד' כוננו ידיך", ושם גופא — בקדש הקדשים, שבו נמצאת אבן השתי שממנה הושתת העולם⁹⁸

— האבן השתי שקיימת בשלימות ובגלוי גם בזמן הזה בלי שינויים במקום קדש הקדשים בבית המקדש — שלכן מתחזקת יותר הטענה והתביעה דבנ"י על הגאולה, בטענה כי רואים עכשיו בגלוי בעולם הזה

93 הושע ו, ב. וראה במפרשים שם.

94 מכליתא בשלח טו, א. תוד"ה ה"ג ונאמר

— פסחים קטז, ב.

95 מיכה ז, טו.

90 בא י, ט.

91 דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

92 יומא נד, ב.